

**AVOIN KIRJE VSDTP:n NEUVOSTON
PUHEENJOHTAJALLE TOV. PLEHANOVILLE ⁸³**

Arvoisa toveri!

Huhtikuun 4 (17) p:nä Keskuskomitea kääntyi puolueen Neuvoston puoleen tiedoittaen toverien Johannsenin ⁸⁴ ja Valerjanin ⁸⁵ nimittämisestä edustajikseen Neuvostoon ja pyytäen määräämään pidettäväksi mahdollisimman pikaisesti Neuvoston istunnon puoluesääntöjen määräämässä kokoonpanossa.

Kun tähän pyyntöömme ei vastattu, rohkenimme kääntyä Teidän puoleenne toistaen sen ja saimme huhtikuun 22 (9) p:nä vastauksen, jossa Te kieltäydytte määräämästä pidettäväksi Neuvoston istuntoa niin kauan, kun me tulemme „jatkamaan esiintymistämme puoluesääntöjen rikkojina ja Neuvoston toimivallan usurpaattoreina”.

Kieltäytyminen Neuvoston virallisen istunnon koollekutsumisesta on synnyttänyt tilanteen, joka ei anna meille tilaisuutta esittää puolueen Neuvostolle useita ilmoituksia, ja koska niiden kanssa mielestämme ei voida enää viivytellä, niin olemme pakoitettuja kääntymään koko puolueen nähden Teidän puoleenne esittämällä kirjallisesti ne tärkeimmät ilmoitukset, jotka meidän oli määrä tehdä Neuvoston lähimmässä istunnossa.

1) Keskuskomitea ilmoittaa puolueen Neuvostolle, että huhtikuun 4 (17) p:nä mennessä III puoluekokouksen koollekutsumista ovat ilmaisseet kannattavansa seuraavat täysioikeuksiset puoluejärjestöt: Pietarin, Moskovan, Pohjoisen liiton, Nizhni Novgorodin, Tverin, Tulan, Riian, Siperian liiton, Voronezhin, Saratovin, Odessan, Kaukasian liiton (8 ääntä), Nikolajevin, Uralin, Orelin-Brjanskin, Kurskin, Smolenskin, Polesjen, Luoteinen, Harkovin ja

Samaran komiteat, kaikkiaan 21 järjestöä, joilla yhdessä on oikeus 48 ääneen. Edustajakokouksen koollekutsumista on ilmoittanut kannattavansa myös Keskuskomitea päätäten lähettää edustajakokoukseen oman edustajansa ja puolueen Neuvostossa olevat edustajansa.

Astrakaanin, Kasaanin, Kubanin, Donin, Vuoriteollisuuspiirin liiton, Jekaterinoslavin ja Krimin liiton komitealta sekä Liigalta, Pää-äänenkannattajan toimitukselta ja Neuvoston kolmelta ulkomailla olevalta jäseneltä joko ei ole saatu päätöslausemia ollenkaan tai on saatu päätöslausemia, joissa edustajakokouksen koollekutsumista ei katsota toivottavaksi.

Ja vihdoinkin Kievin komitea, vaikka se hyväksyikin maaliskuun 25 p:nä edustajakokousta vastustavan päätöslauseman, on sittemmin valinnut edustajansa edustajakokoukseen ja lähettänyt hänet ulkomaille.

Täten koko puoluetta edustajakokouksessa edustavasta 75 äänestä * 52 ääntä (Kievin komiteaa lukuunottamatta) on kannattanut puolueen III edustajakokouksen koollekutsumista.

Asiain näin ollen Keskuskomitea katsoo välttämättömäksi vaatia puolueen Neuvostossa olevien edustajiensa välityksellä, että Neuvosto täyttäisi viivyttelämättä puoluesääntöjen 2. §:n edellyttämän muodollisen velvollisuutensa kutsua koolle edustajakokous, kun sitä vaativat puoluejärjestöt, joille kuuluu yhteensä puolet äänistä edustajakokouksessa.

Koska Keskuskomitealla olevien tietojen mukaan edustajakokouksen puolesta on nyt annettu ääniä paljon enemmän kuin mitä säännöissä vaaditaan (52 75:stä), niin Neuvoston on ilmoitettava edustajakokouksen koollekutsumisesta heti ja ehdottomasti, asettamatta mitään ennakohtoja tai -vaatimuksia, joita puoluesäännöt eivät edellytä.

2) Keskuskomitea on syvästi vakuuttunut siitä, että näin poikkeuksellisen tärkeä kysymys kuin on puolueen edustajakokouksen koollekutsuminen nykyisenä ajankohtana, jota puolue ja koko Venäjä parhaillaan elää, ei ole ratkaistavissa yksinomaan puhtaasti muodollista tietä siinäkään tapauksessa, että kaikki puolueen Neuvoston jäsenet sitä vilpittömästi toivoisivat. Puoluesääntömme eivät ole sen varalta

---

* Katso „Iskran” 89. numerossa julkaistua täysoikeuksisten järjestöjen tuetteloja.

kylliksi detaljisoituja eivätkä anna mitään vastausta esimerkiksi kysymykseen, minkä määräajan sisällä puolueen Neuvosto on *velvollinen* kutsumaan koolle edustajakokouksen, kun sen puolesta on annettu lainvaatima äänimäärä. Puolueen keskuselimien on tässä ja muissa kysymyksissä pakko turvautua sääntöjen *tulkintaan* ja toimittava ei ainoastaan puolueen muodollisen tahdonilmauksen mukaisesti, puolueen, joka on jo sanonut kannattavansa edustajakokousta, kuten I. kohdasta ilmenee, vaan myös puolueessa ja yleensäkin Venäjällä vallitsevan todellisen asiointilan mukaisesti.

KK pitää velvollisuutenaan saattaa puolueen Neuvoston tietoon, että puoluekriisin kehitys Venäjällä on saanut niin laajat mittasuhteet, että melkein koko puolue toiminta on pysähtymäisillään. Komiteoissa on tilanne äärimmäisen sekava. Tuskin on ainoatakaan taktillista tai organisatorista kysymystä, josta paikkakunnilla ei aiheutuisi mitä kärkeväntä erimielisyyttä ryhmittymien välillä, jota paitsi se useimmiten ei johdu niinkään paljon asian olemuksesta kuin siitä, että kiistelevät kuuluvat puolueen eri osiin. Ei puolueen Neuvostolla, ei Pää-äänenkannattajalla eikä KK:lla ole tarpeellista arvovaltaa puolue työntekijöiden enemmistön keskuudessa, kaikkialla syntyy kaksoisjärjestöjä, jotka jarruttavat toinen toistensa työtä ja alentavat puolueen arvoa proletariaatin silmissä. Tovereista, jotka tekevät etupäässä kirjallista työtä, mikä voi jatkua keskeytyksittä puolueen huomattavan osan osoittaman epäluottamuksenkin ilmapiirissä, ei ehkä se tila, jossa puolueen yhteinen asia nyt on, ole yhtä toivoton ja sietämätön kuin käytännöllisen keskuksen työntekijöistä, jotka kohtaavat Venäjällä toimiessaan joka päivä yhä suurempia vaikeuksia. On koittanut aika, jolloin puolue-elämämme sisäisten ristiriitojen kehitys painaa niitä ahtaita sääntöjen puitteita, jotka puolueen II edustajakokous meille antoi ja jotka, kuten jokainen meistä nyt jo huomaa, eivät läheltulkoonkaan ole moitteettomia. Tarvitaan uusia muotoja tai ainakin muutoksia vanhoihin, ja sen voi tehdä sosialidemokraattisen puolueen ainoa lainsäätäjä — puolueen edustajakokous, sillä sille ja vain sille kuuluu *yleisvelvoittavien* normien säätäminen, joita ei voi antaa mikään konferenssi eikä mikään yksityinen sopimus. Tietoisina siitä, miten tärkeää on puoluekriisin pikainen normalisoiminen

edustajakokouksen avulla, enemmistö Venäjällä olevista komiteoista on jo ryhtynyt kaikkiin toimenpiteisiin jouduttaakseen edustajakokousta valiten ja lähettäen jopa edustajansakin; sitä paitsi tämä ei koske ainoastaan enemmistökomiteoita, jotka aikaisemminkin ovat esiintyneet edustajakokouksen puolesta, vaan myös suurinta osaa vähemmistökomiteoita, ryhmiä ja paikallisjärjestöjä. Puolue on sanonut sanansa edustajakokouksen puolesta ja käyttänyt sen valmisteluun tavattomasti varoja ja voimia. Nyt, kun edustajakokouksen koollekutsumisen ehdottomuus on epäilemätöntä, puolueen keskuselimet, joilla ei ole mitään muodollista oikeutta lykätä edustajakokouksen koollekutsumista, ovat moraalisesti velvollisia tekemään puolestaan kaiken voitavansa, jottei tuo voimien käyttö menisi puolueelta hukkaan. Sallimatonta puolueen voimien haaskaamista ja puoluejohtajien kykenemättömyyttä suoriutua niistä tehtävistä, joita puolue-elämä on heille asettanut, olisi se, jos pidätettäisiin määräämättömäksi ajaksi ulkomailla kymmeniä aktiivisimpia edustajatovereita, joita Venäjä nyt niin kipeästi kaipaa, ja varsinkin jos heidät palautettaisiin Venäjälle edustajakokouksesta, joka on jäänyt pitämättä vain siitä syystä, että Pää-äänenkannattajassa olevat toverit eivät ole halunneet luopua puoluesääntöjen kirjaimesta edes niiden hengen nimessä, korkeimmankaan edun — puolueen yhtenäisyyden säilyttämisen — nimessä. Kun muodot ovat vanhentuneet, kun ne ovat käyneet ahtaiksi kasvavalle ja kehittyvälle puolueelle, niin ei voida nähdä pelastusta vain siinä, että satoja kertoja jankutetaan lain kirjaimen pyhyyttä. Se ei ole ulospääsy kriisistä, ja ainoana ulospääsynä voi olla vain puolueen edustajakokouksen koollekutsuminen.

3) Keskuskomitea, puoluesääntöjen 6. §:n perusteella, joka oikeuttaa sen järjestämään ja johtamaan kaikkia toimenpiteitä, joilla on koko puoluetta käsittävä merkitys, puolustaa kiistattomana ja rajoittamattomana oikeutenaan oikeutta ryhtyä valmistaviin toimenpiteisiin ja suorittaa käytännöllisen työn puolueen edustajakokouksen järjestämisessä. Muiden puolue-elinten jokaisen yrityksen sekaantua tähän työhön KK puolueen ainoana käytännöllisenä keskuksena katsoo puoluesääntöjen rikkomiseksi ja torjuu sen oikeuksiensa loukkauksena. Mitä tulee oikeuksiin, jotka sääntöjen 2. § myöntää puolueen Neuvostolle puolueen

edustajakokousten koollekutsumisasiassa, niin Keskuskomitea ymmärtää ne Neuvoston oikeuksiksi ilmoittaa edustajakokouksen koollekutsumisesta ja valvoa KK:n todellisesti suorittamaa työtä.

Edelläsänotun perusteella KK tunnustaa Enemmistökomiteain Byroon kanssa tekemänsä sopimuksen puolueen III edustajakokouksen koollekutsumisesta olevan puolueen sääntöjen vastaisen vain sikäli, mikäli siinä puhutaan (ks. sopimuksen 1. §) aikomuksesta kutsua koolle edustajakokous, vaikka puolueen Neuvosto ei olisikaan siitä etukäteen virallisesti ilmoittanut.

4) Maaliskuun 12 pnä, saatuaan tiedot III edustajakokouksen koollekutsumista kannattavasta 18 täysoikeuksisen puoluejärjestön päätöksestä, KK:a itseään lukuunottamatta, Keskuskomitea päätti saattaa sen Neuvoston tietoon ja lähetti Neuvostolle seuraavan ilmoituksen: „Keskuskomitea saattaa puolueen Neuvoston tietoon, että tähän päivään (maaliskuun 12 p:ään) mennessä 18 täysoikeuksista puoluekomiteaa (KK:a lukuunottamatta), s.o. enemmän kuin puolet niistä päätösvaltaisista äänistä, joiden osallistuminen III edustajakokoukseen on puoluesääntöjen turvaama, ovat sanoneet kannattavansa puolueen III edustajakokouksen koollekutsumista. Aivan lähitulevaisuudessa on odotettavissa samantapaisia päätöslausemia vielä muutamilta komiteoilta. Asiain näin ollen KK katsoo välttämättömäksi kutsua heti koolle edustajakokouksen ja kääntyy puolueen Neuvoston puoleen pyytäen tätä ilmoittamaan sen koollekutsumisesta tekemällä vastaavan päätöksen. Kaikki asiakirjat, joita tästä kysymyksestä on KK:lla, tullaan lähitulevaisuudessa lähettämään puolueen Neuvostolle”. Tämän yhteydessä KK kehoitti jo maaliskuun 10 pnä asiamiestään tov. Vadimia⁸⁶ matkustamaan viivyttelemättä ulkomaille tekemään selkoa asiaintilasta puolueen Neuvostolle, jonka istuntoon tov. Vadim oli KK:n puolesta valtuutettu osallistumaan. Onnettoman sattuman vuoksi tov. Vadim vangittiin ennen kuin hän pääsi rajalle. Mitä tulee tässä esitettyyn asiakirjaan, jossa KK toteaa sellaisten päätöslauselmien olemassaolon, jotka velvoittavat Neuvostoa ilmoittamaan viivyttelemättä edustajakokouksen koollekutsumisesta, niin yksityistietojen mukaan, joita Keskuskomitean jäsenet toverit Johannsen ja Valerjan ovat saaneet kuluvan huhtikuun 4 (17) pnä tov. Deutschilta, tuo asiakirja

on jäänyt kokonaan saamatta. Sittemmin tov. Deutsch on oikaissut tuota mainintaa ilmoittaen, että asiakirja saatiin Locarnossa, mutta vasta Neuvoston huhtikuun 7 päivän istunnon jälkeen. Se, että meitä Keskuskomitean edustajina ei ole päästetty Neuvoston istuntoon, riistää meiltä mahdollisuuden ottaa selvää siitä, miksi tuo KK:n ilmoitus toimitettiin Neuvoston jäsenille niin myöhästyneenä. Kuitenkin, vaikka se olisikin saatu istunnon jälkeen, jonka kolme Neuvoston jäsentä piti Locarnossa, niin tämän asiakirjan tärkeyden vuoksi, siinä kun osoitetaan olevan perusteet edustajakokouksen koollekutsumiseksi, Pää-äänenkannattajasta olevien tovereiden ja Neuvoston 5:n jäsenen olisi pitänyt viivyttämättä kokoontua ja tehdä puoluesäntöjen edellyttämä päätös tai äärimmäisessä tapauksessa pidättäytyä julkaisemasta päätöstään huhtikuun 7 pltä, koska KK:n edustaja, jouduttuaan pidätetyksi ennen rajalle pääsyä, ei saapunut.

5) Keskuskomitea kiistää laittomiksi puolueen Neuvoston päätökset, jotka on tehty vuoden 1905 helmikuun jälkeen, koska tovereiden B—an ja Vtorovin⁸⁷ tultua pois ulkomailla tammikuun lopulla KK ei antanut kenellekään valtuuksia edustaa sitä puolueen Neuvostossa. Jo kauan ennen nykyistä Keskuskomitean ja Neuvoston ulkomaisten jäsenten selkkausta, nimittäin helmikuun 14 p:nä 1904, KK:n yleinen kokous hyväksyi päätöksen, joka selittää sääntöjen 4. §:n, mikä koskee KK:n edustusta Neuvostossa, siten, että KK:a edustavat Neuvoston jäsenet saavat valtuudet koko kollegiolta ja että KK:n jäsenilläkään, jotka syystä tai toisesta ovat ulkomailla, ei ole oikeutta osallistua Neuvoston istuntoihin, ellei siitä ole tehty Keskuskomitean yleisen kokouksen päätöstä.

Tämä KK:n selittävä päätös on ollut pohjana KK:n edustuksessa ulkomailla, ja vuoden 1904 helmikuusta poikkeuksetta kaikki KK:n edustajat ovat esiintyneet puolueen Neuvostossa vasta saatuaan KK:n yleisen kokouksen ennakkovahvistuksen eikä muutoin. Toverit Glebov ja Lenin, tov. Glebov ollessaan toistamiseen ulkomailla, tov. B., joka edusti KK:a Neuvostossa Venäjälle lähtönsä saakka, tov. Vtorov, joka kävi ulkomailla tammikuussa oikeutettuna käymään tietyistä kysymyksistä neuvotteluja Pää-äänenkannattajan toimituksen kanssa ja osallistumaan Neuvoston istuntoihin,— kukaan heistä ei ole saanut val-

tuuksiaan siltä tai tältä KK:n jäseneltä tai puolueen Neuvostossa edustamassa olleelta edeltäjältään, vaan KK:n yleiseltä kokoukselta. Syyt, jotka saivat KK:n tekemään mainitun päätöksen helmikuun 14 p:nä 1904 ja noudattamaan sitä järkähtämättömästi sittemmin koko käytännössä, olivat siinä, että tuohon tapaan järjestetty KK:n edustus Neuvostossa on ollut ainoa keino estää tovereita, jotka eivät ole kyllin läheisessä yhteydessä Keskuskomiteaan eivätkä tunne yksityiskohtaisesti sen politiikkaa puolue-elämän kaikissa kysymyksissä, esiintymästä KK:n nimessä puolueen Neuvostossa. Sanomme enemmänkin: se, että Neuvoston kaksi jäsentä valitsee *vain KK:n yleinen kokous*, on ollut ainoa keino turvata Venäjällä toimivalle keskuselimelle puolueen Neuvostossa sellainen vaikutusvalta, joka edes jossain määrin lähentelee sitä, mikä on Pää-äänenkannattajasta olevilla tovereilla, jotka eivät ole Neuvostossa voitolla vain lukumääräisesti, vaan myös sen arvovallan puolesta, minkä erälle heistä on taannut monivuotinen maineikas taistelu ei ainoastaan Venäjän, vaan kansainvälisenkin sosialidemokratian eturiveissä. Osoittaen aina ansaittua kunnioitusta näille tovereille, Neuvoston jäsenille, KK kuitenkin jättäisi velvollisuutensa täyttämättä koko puoluetta kohtaan, jos se edes lyhyeksi ajaksi sallisi sellaisen muutoksen puolueen Neuvoston kokoonpanossa, että asiat ratkaisisi collegio, joka muodostuu yksinomaan tovereista, vaikkapa hyvinkin ansioituneista ja arvossapidetyistä, mutta jotka olosuhteiden pakosta eivät voi olla välittömästi siinä käytännöllisessä työssä, mitä Venäjällä tehdään. Koska pyyntömme Neuvoston istunnon määräämisestä tuli evätyksi, niin emme voineet saada varmaa tietoa siitä, millä perusteilla tov. Deutsch, jonka tov. Vtorov nimitti KK:n väliaikaiseksi edustajaksi ulkomaiseen „teknilliseen komissioon”, katsoi mahdolliseksi esiintyä puolueen Neuvostossa KK:n nimessä, vaikkei hänellä ole yleensä koskaan ollut mitään yhteyttä sen toimintaan Venäjällä. KK julistaa tuon tov. Deutschin esiintymisen mitätöidyksi, koska sitä ei oltu ennakolta vahvistettu KK:ssa, ja vaikka oletettaisiin niinkin, että tov. Vtorov (joka siihen aikaan oli vain KK:n asiamies) tai joku KK:n jäsenkin olisi pyytänyt toveri Deutschia edustamaan KK:a puolueen Neuvostossa, niin se ei poista tov. Deutschin asennoitumisen laittomuutta, koska mainitun valtuuden voi antaa vain KK:n yleinen kokous, mutta

tov. Deutschin edustajana-olemisesta Neuvostossa sitä ei oltu tehty. Ylläsanotun perusteella KK katsoo puolueen Neuvoston kaikki päätökset, jotka on hyväksytty tovereiden B:n ja Vtorovin matkustettua pois ulkomailta, tehdyiksi ilman mitään KK:n osallisuutta ja vaatii käsittelemään kaikki kysymykset uudelleen uudessa istunnossa ja kutsuamalla mukaan KK:n lailliset edustajat.

6) Keskuskomitea kiistää puolueen Neuvoston oikeuden tuomita jompaakumpaa keskustelimestä ja vaatia niitä ehdottomasti alistumaan kaikkiin Neuvoston päätöksiin. Sääntöjen mukaan Neuvoston tehtävänä on Keskuskomitean ja Pää-äänenkannattajan toimituksen työn yhdenmukaistaminen ja yhdistäminen, mutta selkkauksen sattuessa jommankumman keskustelimen ja Neuvoston välillä selkkauksen voi selvittää ilmeisestikin vain puolueen ylimääräinen edustajakokous. Puolueen Neuvoston ääni ei voi olla ratkaiseva itse Neuvoston ja jommankumman keskustelimen välisissä erimielisyyksissä, sillä siinä tapauksessa Neuvosto olisi samanaikaisesti sekä tuomarina että osapuolena. Kuitenkin kieltäytymällä kutsumasta koolle puolueen Neuvoston istuntoa, johon osallistuisivat KK:n edustajat, Neuvoston kolme jäsentä (Pää-äänenkannattajan toimituksen jäsentä) ei ole ainoastaan tosiasiallisesti tuominnut Keskuskomiteaa, vaan jo rangaisnutkin epämällä siltä oikeuden olla edustettuna puolueen Neuvostossa, oikeuden, jota siltä ei voida riistää rikkomatta sääntöjä.

On ryhdytty muihinkin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on pakoittaa KK hinnalla millä hyvänsä alistumaan Neuvoston kolmen jäsenen (Pää-äänenkannattajan toimituksen jäseniä) päätöksiin. Niinpä KK:n laillisesti vaatiessa ulkomaista asiamiestään tov. Deutschia luovuttamaan kaikki KK:n teknilliset ja raha-asiat KK:n jäsenelle tov. Valerjanille, joka oli määrätty niitä hoitamaan, vastauksena oli se, että tov. Deutsch kieltäytyi vedoten KK:n ja Neuvoston väliseen selkkaukseen.

Kun siis Enemmistökomiteain Byroon kanssa tekemänsä sopimuksen 1. §:ssä KK ilmaisi olevansa valmis kutsumaan koolle edustajakokouksen siinäkin tapauksessa, että Neuvosto kieltäytyy, ja joutui siten ristiriitaan sääntöjen kanssa, niin Neuvoston 3 jäsentä on vuorostaan kahdesti rikkonut sääntöjä riistämällä KK:lta oikeuden olla osallisenä Neuvostossa ja oikeuden hoitaa ja valvoa KK:n tek-

nilisiä ja raha-asioita ulkomailla (puoluesäntöjen 2. ja 6. §:n rikkominen).

Todeten puolueen edessä ylläselostetun, puoluesäntöjen kannalta ratkaisemattoman, puolueen Neuvoston (jota edustamassa on vain kaksi jäsentä Pää-äänenkannattajasta ja Neuvoston viides jäsen) ja Keskuskomitean välisen selkkauksen, Keskuskomitea, koska puolueen Neuvoston puheenjohtaja on kieltäytynyt kutsumasta koolle Neuvostoa, ilmoittaa, että tällä sääntöjä jyrkästi rikkovalla teollaan Neuvoston puheenjohtaja tov. Plehanov riistää puolueen Neuvostolta toimintamahdollisuudet ja itse asiassa hävittää siten omavaltaisesti puolueen Neuvoston.

Keskuskomitean ehdoton alistuminen puolueen Neuvostolle, mitä Te, toveri, vaaditte välttämättömänä ehtona, jonka puuttuessa Neuvostoa ei voida kutsua koolle, johtaa todellisuudessa edustajakokouksen lykkäämiseen määräämättömäksi ajaksi ja puolueen selvästi ilmaistun tahdon loukkaamiseen.

Asettaen lojaalisuutensa puoluetta kohtaan korkeammalle kuin lojaalisuutensa Neuvoston kolmea ulkomaista jäsentä kohtaan Keskuskomitea jättää koko tämän selkkauksen puolueen itsensä ratkaistavaksi.

Huhtikuun 23 (10) pnä 1905

VSDTP:n Keskuskomitea

„Vperjod“ № 16,
huhtikuun 30 (17) pnä 1905

Julkaistaan „Vperjod“ lehden
tekstin mukaan